

Ακολουθίες για την Εορτή της Ινδίκτου (Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτουσία](http://www.pemptousia.gr)· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=171403>]

Η όλη Ακολουθία του Εσπερινού, του Όρθρου και της θείας Λειτουργίας προϋποθέτει την κατά σειράν ψαλμωδία των τροπαρίων της Ινδίκτου, της Παναγίας της Παμμακαρίστου και του Περιβάλλοντος. Η πρώτη, αυτή που καταχωρίζεται και στο Μηναίο, διαμορφωθείσα κατά τον 11ο-12ο αι. είναι, ένας ύμνος στον δημιουργό και πρύτανη πάσης κτίσεως, τον αρχηγό της σωτηρίας του ανθρώπου και του κόσμου Χριστό, τον πληρούντα τα σύμπαντα, επευλογούντα τον πολύκυκλον της ζωής μας χρόνον και παρέχοντα καιρούς καρποφόρους και υετούς επί της γης.

Πηγή: Φως Φαναρίου

Η δεύτερη, προς τιμήν της σεπτής εικόνας Παναγίας της Παμμακαρίστου, που ψάλλεται από ιδιαίτερη Φυλλάδα, είναι ποίημα Διακόνου τινός, συντάχθηκε το έτος 1905, εντάχθηκε από τότε στο Πατριαρχικό τελετουργικό της Ινδίκτου, επανεκδοθείσα το 2006 με πρωτοβουλία των οφφικιάλων του Οικουμενικού Πατριαρχείου[55]. «Η αγία σου εικών, Παμμακάριστε αγνή, της Μεγάλης και σεπτής Εκκλησίας του Χριστού, αγλάϊσμα υπάρχει και εγκαλλώπισμα» (τροπάριο στ ὠδῆς).

Η τρίτη Ακολουθία, ποίημα του Υμνογράφου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Γερασίμου Μοναχού Μικραγιαννανίτου, αφορά το περιβάλλον[56]. Η ημέρα αυτή της αρχής της Ινδίκτου αφιερούται εις την προστασίαν του φυσικού περιβάλλοντος. Ο εορτασμός θεσπίσθηκε κατά τη Συνεδρία της Αγίας και Ιεράς Συνόδου τη 6η Ιουνίου 1989. Ο δημιουργός και λυτρωτής του κόσμου Κύριος δέχεται κατά τον υμνογράφο «τας ικετηρίους δεήσεις, ως κηδεμών και προνοητής και Σωτήρ ημών»[57]. Παρακαλείται να διαφυλάττει «τα την γην περιβάλλοντα στοιχεία αβλαβή»[58] και να αποκαθαίρει την κτίση εκ «μεμολυσμένων ανέμων, και ιοβόλων διαδόσεων και ενεργειών» [59].

Η λαμπρή αυτή υμνογραφική τριλογία σε μία θαυμάσια και μοναδική θα λέγαμε λειτουργική ενότητα και εορτολογική μυσταγωγία συνεχίζεται με την Τελετή της

Ινδίκτου στο τέλος της θείας Λειτουργίας. Μετά τη σχετική δέηση αναγινώσκεται υπό του Πατριάρχου η Πράξη της νέας Ινδικτιώνος η οποία και υπογράφεται υπ' αυτού και των συγχωροστατησάντων αγίων Αρχιερέων. Η όλη Τελετή ολοκληρώνεται με τον εν Χριστώ ασπασμό επί τω νέω εκκλησιαστικώ έτει ως μήνυμα αγάπης και ενότητας του σύμπαντος κόσμου, αλλά και ως προσευχή να διαφυλάττει ο Θεός «το περιβάλλον αιφόρον και προσφέρων συνεχώς εις την ευημερίαν του ανθρώπου» [60], όπως εύστοχα επισημαίνει σε ένα από τα εμπνευσμένα και πάντοτε επίκαιρα Πατριαρχικά μηνύματα επί τη ημέρα προσευχής υπέρ της Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος η σεπτή Κορυφή του Οικουμενικού Θρόνου Παναγιώτατος κ.κ. Βαρθολομαίος. «Ως ποιητή των αιώνων προσάγομέν σοι την αρχήν την του έτους ευχάριστον – γράφει σε σχετικό με την εορτή της Ινδίκτου Κανόνα ο άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης – και βοώμεν· Δώρησαι, Τριας ο Θεός ημών, της αγαθής πολιτείας αρξαμένους, εις τέλος φθάσαι χρηστόν και σωτήριον» [61].

[55] Ακολουθία του Εσπερινού, του Όρθρου και της θείας Λειτουργίας της εορτής της Παμμακαρίστου, εκδ. «Χελάνδιον», Αθήνα 22006. Βλ. και «Εορτή της Ινδίκτου», εν Εκκλησιαστική Αλήθεια, 19 Σεπτεμβρίου 1916.

[56] Ικετήριος προς τον φιλόανθρωπον Θεόν και Σωτήρα ημών Ιησούν Χριστόν Ακολουθία υπέρ του περιβάλλοντος ημάς στοιχείου και ευσταθείας πάσης της κτίσεως, εποιήθη εν Αγίω Όρει υπό Γερασίμου Μοναχού Μικραγιαννανίτου Υμνογράφου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, Θεσσαλονίκη 1997.

[57] Τρίτο τροπάριο Λιτής.

[58] Τροπάριο δ' ωδής.

[59] Δοξαστικό Αίνων.

[60] Σεπτόν Πατριαρχικόν Μήνυμα επί τη ημέρα προσευχής υπέρ της Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος (1/09/2012).

[61] Τροπάριο ενάτης ωδής Κανόνος εις την Ίνδικτον, του Συμεών Θεσσαλονίκης, εν Ιωάννου Μ. Φουντούλη, Συμεών Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τα Λειτουργικά Συγγράμματα Ι, Ευχαί και Ύμνοι, Θεσσαλονίκη 1968, σσ. 146-147.

